

'14

**Dienen
& doorgeven**

Colofon

Uitgave
Stichting Hulp Oost-Europa,
Barneveld

Fotografie
Stichting Hulp Oost-Europa
Folkert Rinkema

Vormgeving
Frivista - concept & design,
Amersfoort

Het gebruik van teksten uit
deze uitgave is toegestaan,
uitsluitend met vermelding
van de bron.

© Stichting Hulp Oost-Europa
mei 2015

Stichting **hoe**
Oog en hart
voor de naaste

Voorwoord	3
1. Ons werk in een oogopslag	4
2. Onze resultaten – Hoe wij het verschil maakten in Oost-Europa	6
2.1. Inleiding	6
2.2. Materiële projecten	6
2.3. Diaconale projecten	7
2.4. Toerustings- en leatuurprojecten	9
2.5. Onderwijsprojecten	9
2.6. Zorgprojecten	10
3. Onze helpers – Hoe wij geholpen zijn, zodat we het werk konden doen	12
4.1. Inleiding	12
4.2. Belanghebbenden	12
4.3. Fondsenwerving	14
4.4. Voorlichting en Publiciteit	14
4. Uw bijdragen – Hoe wij verantwoord omgingen met uw geld	16
4.1. Korte toelichting	16
4.1.1 Baten	16
4.1.2 Lasten	16
4.2 Overige	17
Bijlage A: Lijst bestuur, vrijwilligers en medewerkers	18
Bijlage B. Ons werkgebied	19

Onze basis

Als stichting Hulp Oost-Europa brengen wij u graag op de hoogte van onze activiteiten in 2014. Dat is het doel van het jaarverslag dat u nu onder ogen heeft. Al vele jaren lang willen we als stichting een brug slaan tussen Nederland en de landen in Centraal- en Oost-Europa. Via deze brug is al heel veel heen en weer gegaan. Dankzij uw steun was dat ook in 2014 weer het geval.

Een goed jaarverslag is zakelijk, nauwkeurig en overzichtelijk. Velen hebben hun best gedaan om dit jaarverslag aan deze eisen te laten voldoen. Maar we realiseren ons dat het om veel meer gaat: het gaat om relatie en verbinding, het gaat om hulp en bemoediging, het gaat om zorg en om zegen. Dat is niet zo gemakkelijk in cijfers en grafieken uit te drukken. Dat is eigenlijk alleen te ervaren door direct betrokken te zijn. We hopen dat dit jaarverslag voor u niet alleen een hulpmiddel is om onze verantwoording te beoordelen, maar vooral dat het bijdraagt en zo nodig nog meer uitnodigt om betrokken te zijn en zo meer kennis te nemen en deelgenoot te zijn van ons werk.

Wij weten ons als stichting gedreven door een bijbelse roeping. Een roeping die in het hierboven gebruikte beeld van de brug leidt tot tweezijdig verkeer: "Uit het oogpunt van gelijkheid is er op dit moment uw overvloed om wat hun ontbreekt aan te vullen, opdat ook hun overvloed er is om wat u ontbreekt aan te vullen, opdat er gelijkheid zal zijn." (2 Kor. 8: 14) We danken u voor de wijze waarop u bijgedragen hebt om aan deze opdracht concreet invulling te geven.

Jaap Braaksma
voorzitter stichting Hulp Oost-Europa

1.

Ons werk in een oogopslag

De donateur

23.236	Aantal giften
7.381	Aantal donateurs
361	Aantal giften > € 500,-
323	Aantal donateurs > € 500,-
2.116	Aantal donateurs met doorlopende toezegging

De organisatie

74	vrijwilligers
9	leden comité van aanbeveling
8	bestuursleden
5	leden raad van toezicht
3	medewerkers

De kosten

Eigen fondsenwerving	9,4%
Administratie en beheer	5,8%

Totaal 15,2%

De giften

Particuliere donateurs	€ 657.372,-
Kerkelijke gemeenten	€ 302.512,-
Fondsen	€ 122.641,-
Organisaties/bedrijven	€ 66.747,-
Onderwijsinstellingen	€ 8.207,-
Werkgroepen	€ 15.710,-
Goederen in natura	€ 59.486,-

Totaal € 1.232.675,-

Bestedingen naar regio

Slowakije

€ 39.818,-

Polen

€ 32.820,-

Oekraïne

€ 153.409,-

Balkan

€ 148.505,-

Roemenië

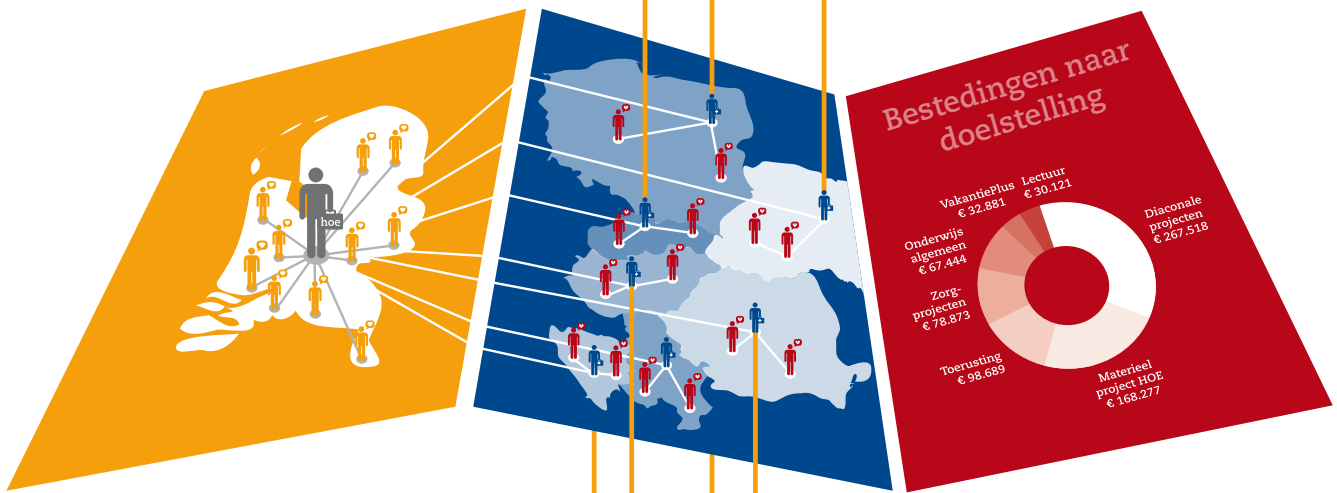
€ 275.251,-

Hongarije

€ 68.877,-

Diverse landen

€ 25.122,-

 Vrijwilliger
HOE

 Donateur
in NL

 Medewerker
in land

 Hulpontvanger
in land

2.

Onze resultaten Hoe wij het verschil maakten in Oost-Europa

2.1 Inleiding

Projectthema's

Stichting Hulp Oost-Europa hanteert zeven thema's waaronder projecten moeten vallen. Het gaat hierbij om:

- Diaconale projecten zijn gericht op barmhartigheid aan armen;
- Materiële projecten die voorwaarden scheppend zijn ten dienste van het werk in Oost-Europa;
- Toerustingsprojecten zijn dienstbaar aan christelijke gemeenten om hen te helpen bij gemeenteopbouw.
- Zorgprojecten zijn gericht ondersteuning van sociale initiatieven;
- Onderwijsprojecten zijn gericht op ontwikkeling en educatie van jeugd en jongeren in Oost-Europa;
- VakantiePlus projecten zijn werkvakanties voor Nederlandse jongeren die in Oost-Europa werkzaamheden verrichten;
- Lectorprojecten zijn dienstbaar aan christelijke gemeenten om hen te helpen bij de gemeenteopbouw.

Structurele hulp 2014	werkelijk 2014	begroot 2014	VERSCHIL
Diaconale projecten	250.000	240.000	10.000
Materiële projecten	160.000	150.000	10.000
Toerusting	100.000	110.000	-10.000
Zorgprojecten	75.000	70.000	-5.000
Onderwijs algemeen	65.000	60.000	-5.000
VakantiePlus	30.000	95.000	-65.000
Lector	30.000	25.000	-5.000
	710.000	750.000	-40.000

2.2 Materiële projecten

Werkvakantie

"Gisteren was het moment dan toch echt aangebroken... we moesten afscheid gaan nemen van alles en iedereen in Roemenië. Mhh...dat was toch echt even slikken, maar ook wel weer goed om te gaan en al onze indrukken, ontmoetingen, belevenissen, mooie en leerzame momenten mee te nemen naar Nederland, en die in alle rust te gaan overdenken en delen. We hebben heel veel mooie,

toffe, gezellige en leuke dingen gezien en gedaan maar ook veel nare, harde, ontroerende en minder toffe dingen gezien en gehoord. We hebben dus veel om voor te danken en zeker ook om voor te bidden!"

Nadiah, Elize, Caroline, Astrid, Dorieke, Paula en Joanne, VakantiePlus-groep naar Cuci (Roemenië)

Wat ging goed:

Het Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaház huis (opvangcentrum voor jonge moeders in crisissituaties) in Miskolc (Hongarije) ontving hulpgoederen. Dit huis wordt geleid door mevrouw Mária Gálné Acs. Vrouwen kunnen maximaal 1,5 jaar in dit huis blijven, daarna moeten zij weer voor zich zelf kunnen zorgen. Tijdens het verblijf in dit tehuis wordt veel aandacht gegeven aan de terugkeer in de maatschappij. Tevens zijn er twee flats in de stad, waar de vrouwen zelfstandig het huishouden doen en vervolgens geheel zelfstandig gaan wonen. Het tehuis wordt voor circa 60 % gesubsidieerd door de staat. De rest moet van giften komen. Diverse buitenlandse fondsen dragen bij aan het opvangcentrum. Stichting Hulp Oost-Europa richt zich op het geven van hulpgoederen, zoals kleding en wasmiddelen.

In 2014 zijn er bijna 100 jongelui naar Oost-Europa gereisd om daar te helpen, de zogenaamde VakantiePlus-reizen. De jongerencommissie van Hulp Oost-Europa begeleidde in totaal acht groepen.

Na negen jaar bouwen werd op Eerste Paasdag 2014 het gemeentecentrum en de gehandicaptendagopvang in het plaatsje Tôn (Slowakije) geopend. De totstandkoming werd mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van verschillende sponsoren en scholen in Nederland.

De stichting organiseerde in 2014 vijf transporten. De goederen die naar Oost-Europa zijn getransporteerd hadden een waarde van 50.113 euro. Er zijn vooral waspoeder, kleding en computers naar de betreffende gebieden gebracht. Een transport naar Hongarije bevatte ook een stapel matrassen. Een aantal kreeg als bestemming een jongeren centrum in Vácegres. Een gezin waarvan het hele huis is afgebrand, kreeg ook enkele matrassen. Het transport naar Servië bevatte onder andere schoendozen die Nederlandse kinderen hadden gevuld met kerstgeschenken voor kinderen in Servië.

Wat ging anders:

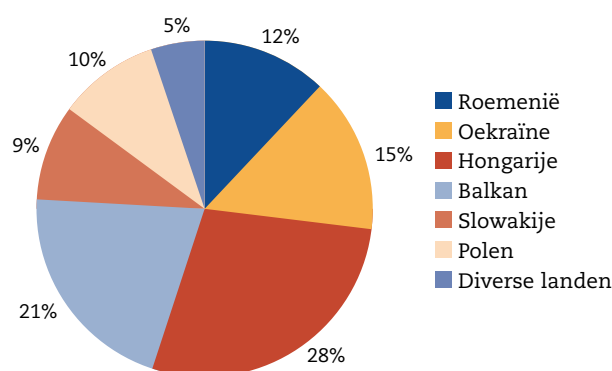
We ondersteunen ds. Katalin Gál in Izsófalva (Hongarije) financieel om zomerkampen te kunnen organiseren voor Romakinderen uit de buurt. Doordat er meer kinderen waren en minder vrijwilligers dan in voorgaande jaren waren de zomerkampen twee dagen korter.

Transporten naar Oekraïne waren ook in 2014 niet mogelijk. Wegens de politieke spanningen in Oekraïne zijn de grenzen gesloten voor hulptransporten.

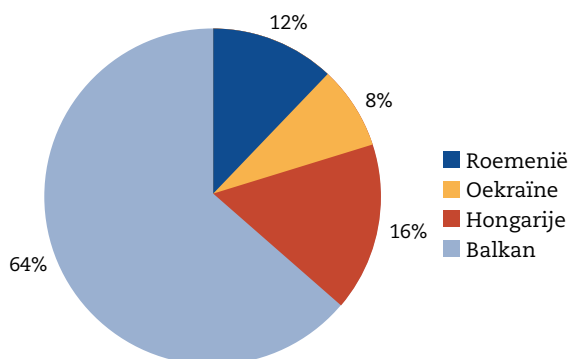
Stap vooruit:

In het plaatsje Brzotin (Slowakije) is de bouw van een weeshuis afgerond. Een oud gebouw is met hulp van Nederlandse sponsors omgebouwd tot een gezinsproject voor vier weeskinderen. Daarnaast is er een gastenverblijf voor zo'n twintig personen. Het gebouw is officieel goedgekeurd, maar de papieren voor het gastgezin ten bate van de opname van weeskinderen zijn er nog niet. Het papierwerk hiervoor zal in 2015 zijn afgerond.

Materiële projecten	
Roemenië	20.381
Oekraïne	25.469
Hongarije	46.843
Balkan	35.720
Slowakije	15.688
Polen	15.704
Diverse landen	8.472
TOTAAL	168.277

VakantiePlus	
Roemenië	3.926
Oekraïne	2.731
Hongarije	5.334
Balkan	20.890
TOTAAL	32.881

Onze resultaten

2.3 Diaconale projecten

Watersnood Servië

“We ontmoeten ze in hun woning in het plaatsje Orid in Servië. In vijf tot tien minuten stond het water 2,5 meter hoog. Alle spullen in huis zijn verloren. Ternaauwernood konden ze vluchten naar de bovenverdieping. Mladen Mitrovic laat zien waar hij, samen met zijn vader, moeder en zus na zes uur werd gered door de plaatselijke brandweer. De op drie na hoogste trede was de plek waar het bootje aanmerde om hen te redden. Nu kijk je ruim 2,5 meter naar beneden en zie je een akker waar op dit moment vrijwel niets groeit. Enkele jaren geleden vluchtte het Bosnische gezin voor het geweld van de oorlog met Servië. Half mei 2014 moesten ze opnieuw vluchten voor het water. Twee keer getroffen door een ramp. Je kunt je niet voorstellen wat deze mensen hebben meegemaakt. In Orid waren ze druk bezig met het bouwen van een nieuwe woning. De benedenverdieping was net klaar, maar toen kwam het water...”

Herbert van Daalen, bureaumedewerker

Wat ging goed:

In mei werden Servië en Bosnië getroffen door een overstroming. Duizenden mensen verloren hun huis of kregen te maken met ernstige waterschade. We startten een hulpactie en via Aleksandar Subotin in Servië en Tomislav Dobutovic in Bosnië konden we noodhulp verrichten in het getroffen gebied. Nadat het water was gezakt, werd de schade zichtbaar. Vele huizen waren ingestort. Huisraad was niet meer bruikbaar. In samenspraak met Stichting Hulp Oost-Europa startte Aleksandar Subotin in het Servische Jamena een wederopbouwtraject. Tientallen mensen uit dit dorp kregen materiaal om hun huis weer op orde te krijgen. Er kwam 89.000 euro aan giften binnen van kerken en particulieren in Nederland.

Stichting Hulp Oost-Europa heeft in de wintermaanden in het hele werkgebied het mogelijk gemaakt dat er voedselpakketten, brandhout en medicijnen werden uitgedeeld aan de mensen die deze hulp het hardst nodig hebben. De hulpverlening verliep via plaatselijke contactpersonen die de situatie goed kennen en weten waar de nood groot is. Een van die projecten was het broodproject in Rosiori (Roemenië). Ds. Szábo Zsolt heeft in zijn gemeente dit project opgestart. Roma uit het dorp

kunnen op enkele dagen in de week per persoon een gratis brood halen. Voor de Roma betekent dit heel veel, want de meesten van hen hebben weinig eten.

In Oradea (Roemenië) krijgen ongeveer zestig ouderen thuiszorg via een diaconale instelling van Christian Endeavour. Twintig van deze mensen wonen in de regio. Er wordt primaire zorg geleverd: huishoudelijke hulp, lichte verzorging, vervoer naar bijv. ziekenhuis. De organisatie wil groeien tot ongeveer honderd cliënten, hiervoor is wel meer personeel nodig.

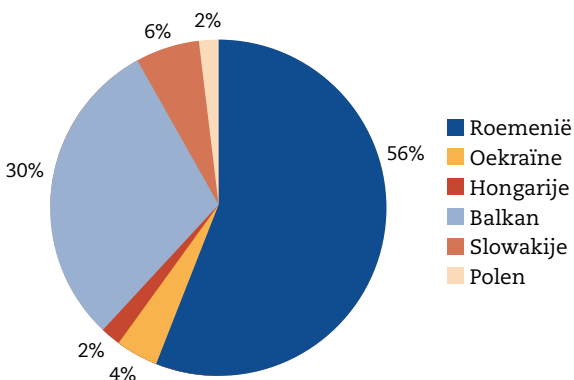
Wat ging anders:

Carin van de Beek is in Peris (Roemenië) een voorschoolse opvang begonnen waar wekelijks zestig tot zeventig Romakinderen geholpen worden met huiswerk. Er is een Romajuf die de kinderen helpt. Door tegenvallende inkomsten kon stichting Hulp Oost-Europa geen 4.000, maar 1.500 euro bestemmen voor dit doel. Deze bijdrage is gebruikt om het salaris van de Romajuf te betalen.

Stap vooruit:

De steun aan twaalf evangelisten van de Roemeens Evangelische Kerk (BER) maakt daadwerkelijk het verschil. Mede door een kleine bijdrage in de onkostenvergoeding hebben de evangelisten meer ruimte en tijd om het evangelie te verkondigen. Zonder deze bijdrage zouden ze een baan naast het evangelisatiewerk moeten zoeken om voldoende financiële middelen te hebben om hun gezin te onderhouden.

Diaconaal	
Roemenië	150.753
Oekraïne	9.500
Hongarije	5.870
Balkan	80.797
Slowakije	14.647
Polen	5.950
TOTAAL	267.519

2.4 Toerustings- en lectuurprojecten

Kerkplanting Bosnië

“Mario Opacak is samen met zijn vrouw Dejana vanuit de Evangelische Kerk van Zenica uitgezonden naar Vares in Bosnië om daar een nieuwe gemeente te stichten. “Wat doet een kerkplanter in Bosnië de hele dag”, vroeg iemand die Mario opzocht. Dat was iemand uit het Westen. Mario antwoordde: Kerkplanting is niet iets van veel doen, maar een manier van leven. Hij bedoelde te zeggen, zoek contacten met mensen en maak dat ze nieuwsgierig worden naar wie je bent en waarom je daar bent. Het is niet gemakkelijk voor Mario om sponsors te vinden voor hun ‘manier van leven’. Hij vraagt overigens alleen gebed. Op dit moment kennen ze vier vrouwen in Vares die tot geloof zijn gekomen. Zij helpen bij activiteiten en bezoeken de bijbelstudies. Er worden geen diensten georganiseerd op zondag. Daar is het nog te vroeg voor.”

Adré Lichtendonk, coördinator Bosnië

Wat ging goed:

Evangelisatie van broeder Filip Pavel, lid van de Roemeens Evangelische Kerk (BER), heeft in 2011 geleid tot een opwekking in zijn geboorteplaats Sihlea. In korte tijd kwamen er 30 volwassenen en 15 kinderen samen bij mensen thuis. Momenteel komen er al 60 kinderen en 40 jongeren, voornamelijk Roma. Deze gemeenschap is gestart met de bouw van een multifunctioneel centrum, zodat ze daar samen kunnen komen en kinderwerk kunnen opzetten.

Op uitnodiging van de Gereformeerde Bond en stichting Hulp Oost-Europa bezochten vijftien Hongaarse predikanten begin november 2014 Nederland om met Nederlandse collega's in gesprek te gaan tijdens een conferentie. De Hongaarse hervormde predikanten waren daarnaast in tweetallen te gast in gemeenten in Nederland. Verschillenden van hen preekten zondags in een van die gemeenten. Op zaterdag 8 en maandag 10 november bezochten de Hongaarse predikanten diverse gemeenteactiviteiten. Er waren gesprekken met gemeentelieden. Enkele predikanten bezochten catechesegroepen. Een weeksluiting in een van de verzorgingshuizen werd zelfs verzet om een Hongaarse predikant de mogelijkheid te geven erbij aanwezig te zijn. De Hongaarse predikanten kregen een goede indruk van het gemeentelven en het werk van de predikant in Nederland. Ze vertelden genoten te hebben van de Nederlandse diensten en ook getroffen te zijn door de inzet van zoveel vrijwilligers in en buiten het ambt.

In het hele werkgebied van Hulp Oost-Europa werden weer zomerkampen georganiseerd voor jongeren en tieners. Stichting Hulp Oost-Europa droeg bij om de vakanties voor kinderen die geen geld hebben om mee te

Onze resultaten

gaan, mogelijk te maken. Tijdens deze weken was er ruimte voor sport en spel, maar een belangrijk onderdeel is de geestelijke toerusting van jongeren. De stichting deed een financiële bijdrage aan de organisatie van een vakantieweek voor gehandicapten in Hongarije. Andras, zelf gehandicapt, en Rozi Szilagyi organiseren jaarlijks deze vakantieweek voor gehandicapten uit Roemenië.

De Hongaarse afdeling van Child Evangelism Fellowship (CEF) organiseerde een cursus voor jeugdwerkleiders in imleu Silvaniei (Roemenië). Stichting Hulp Oost-Europa droeg bij in de kosten. Ruim dertig studenten volgden de cursus. Volgens de cursusleider was de groep leergierig. De cursisten zullen het geleerde toepassen in de praktijk.

Wat ging anders:

Door de interne spanningen in de Roemeens Evangelische Kerk (BER), is er veel onderlinge discussie geweest over inhoudelijke verschillen. Dit heeft uiteindelijk ook gevolgen gehad voor de opstart van de Bijbelschool. Dit project heeft geen doorgang gevonden.

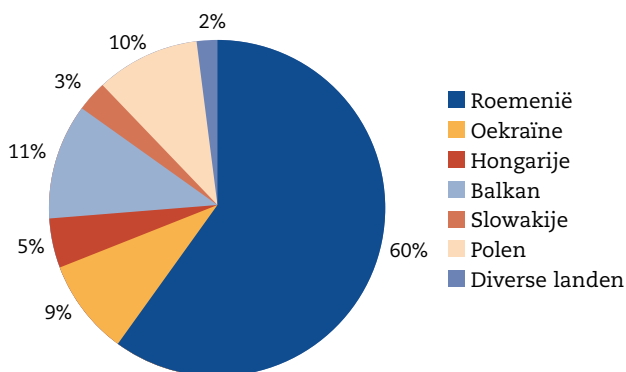
Stap vooruit:

De Poolse organisatie Voice of the Gospel, die christelijke radio-uitzendingen verzorgt, geeft ook voorlichting op scholen over de gevaren van alcohol en drugs. In Polen wordt er vrijwel alleen door christelijke organisaties alcohol- en drugspreventie gegeven. Dat dit werk gebeurt vanuit een christelijke levensvisie is ook voor de seculiere scholen geen enkel probleem, zegt één van de vrijwilligers van Voice of the Gospel. Meer dan 3.000 leerlingen en studenten werden bereikt met het preventieprogramma. De afgelopen vier jaar is het drugsgebruik in Polen met 30 % toegenomen, even snel als in New York. Polen staat op de eerste plaats in Europa als het gaat om consumptie van ecstasy, amfetamine en marihuana. Een op de vijf

scholieren op de middelbare school rookt wiet.

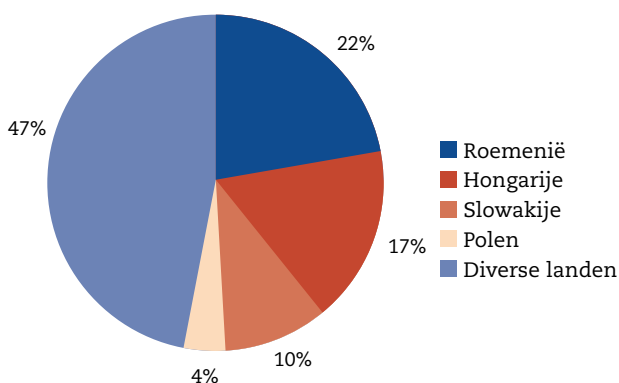
Stichting Hulp Oost-Europa ondersteunt de Evangelische Kerk in Polen die bestaat uit ongeveer 35, veelal kleine, gemeenten. Onderling contact, bemoediging en toerusting is van groot belang. Een hulpmiddel daarbij is het kerkblad dat nu vier maal per jaar verschijnt. Voorheen was dat twee maal, maar mede dankzij onze ondersteuning kon de frequentie verhoogd worden.

Toerusting	
Roemenië	59.731
Oekraïne	8.550
Hongarije	5.183
Balkan	10.747
Slowakije	2.883
Polen	9.916
Diverse landen	1.679
TOTAAL	98.689

Lektuur	
Roemenië	6.700
Hongarije	5.000
Slowakije	3.000
Polen	1.250
Diverse landen	14.171
TOTAAL	30.121

2.5 Onderwijsprojecten

Roma-onderwijs

“We bezoeken een van de Romaschooltjes in Oekraïne. Buiten is het koud. Het heeft geregend. Een modderig pad leidt ons naar de ingang. In het lokaaltje is het aangenaam

warm. Een houtkacheltje brandt. Verwachtingsvol kijken de kinderen naar ons. Ze zingen liedjes. Een kereltje in natte kleren heeft een warm plekje gevonden. In zijn hand houdt hij een kale boterham. Wat is het prachtig om te zien en te horen dat Gods liefde hier wordt verspreid door leerkrachten die oog en hart hebben voor deze kinderen. Wat is het mooi om te zien dat er wat wordt gedaan om de levensomstandigheden van de Roma te verbeteren.”

Han Tellegen, coördinator Roma-onderwijs Oekraïne

Wat ging goed:

Er zijn 28 Romakinderen betrokken bij de naschoolse opvang in Insuratei (Roemenië). Evangelist Florin vindt het van groot belang dat deze kinderen opgevangen worden en extra ondersteuning in huiswerkbegeleiding, Engelse les en bijbelonderwijs krijgen.

Wat ging anders:

De samenwerking tussen de elf Romascholen met in totaal 429 leerlingen in Oekraïne en Hulp Oost-Europa laat te wensen over. De aansturing van de stuurgroep in Oekraïne verloopt stroef, omdat het overleg tussen de stuurgroepleden en de leiding van de scholen onvoldoende functioneert. Onze contactpersoon ter plekke heeft mede daardoor haar functie neer moeten leggen.

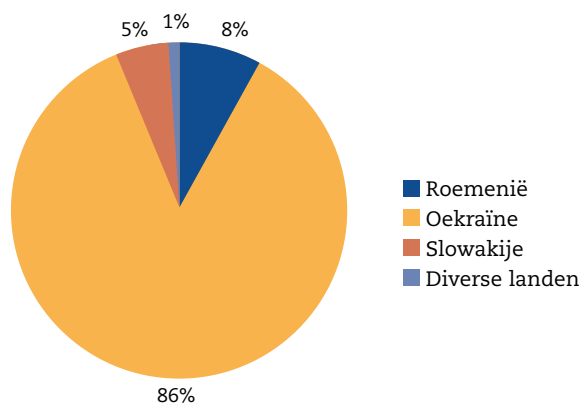
Stap vooruit:

Het aantal leerlingen op de Romascholen is 407 (september 2014). Enkele Romascholen in Oekraïne geven nu onderwijs aan de tweede generatie. Leerlingen gaan naar het vervolgonderwijs. De helpschool (huiswerkklas) ontwikkelt zich goed. Binnen de Romagemeenschappen ziet men meer en meer in dat het van belang is dat kinderen naar school gaan.

Onze resultaten

Onderwijs	
Roemenië	5.208
Oekraïne	57.836
Slowakije	3.600
Diverse landen	800
TOTAAL	67.444

2.6 Zorgprojecten

Kindertehuis Oekraïne

“Woensdagmiddag is er alle tijd voor een goede gedachteswisseling met de directeur Katkó László, in het bijzijn van Julia en Livia, de administrateurs. Er heerst grote onzekerheid over wat er staat te gebeuren, de dreiging van oorlog slaat de directie initiatieven en plannen uit handen. Echter het vertrouwen dat God zorgt en Hij er bij is, is sterk aanwezig. De strategie is momenteel ‘overleven’ en zich daarbij alleen richten op de directe zorg voor de meisjes en jongedames.”

Jacob Westland, coördinator kindertehuis Oekraïne

Wat ging goed:

In Onesti (Roemenië) heeft Monalisa Ianca een dagbestedingscentrum voor gehandicapten. Stichting Hulp Oost-Europa draagt financieel bij om de gehandicapten een warme maaltijd te kunnen aanbieden. Deze hulp is belangrijk, want voor veel cliënten is dit de enige maaltijd per dag. Een deel van de bijdrage is bestemd voor de verzekering van een personenbus. Deze bus wordt ingezet om de gehandicapten 's morgen thuis op te halen en 's avonds weer terug te brengen.

De ondersteuning van de opvang van vijf meiden in Iasi (Roemenië) is verder afgebouwd volgens planning. De meiden worden volwassen. Binnenkort bereiken ze de leeftijd van 18 jaar. Opvang is dan wettelijk niet meer mogelijk. Daarom zal de steun van Hulp Oost-Europa in 2016 stoppen. De meiden worden niet gelijk met 18 jaar op straat gezet, maar tot hoe lang ze wel kunnen blijven wonen in de flat is niet duidelijk.

Kindertehuis Jozef in Boekarest (Roemenië) werd in 2013 gesloten na problemen met een van de jongeren die opgevangen werd. In 2014 is de opvang opnieuw gestart. Inmiddels hebben 15 kinderen onderdak gekregen. De opvang wordt nu gefinancierd door de Roemeense overheid.

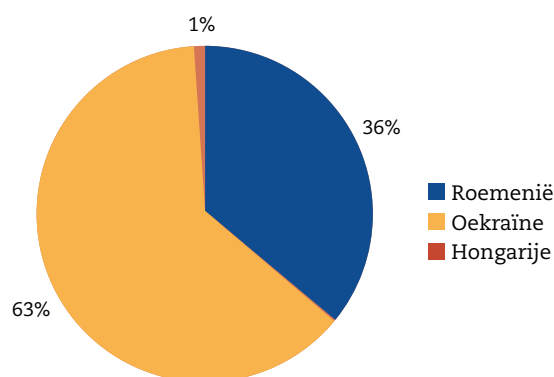
Wat ging anders:

In het kindertehuis ‘De Barmhartige Samaritaan’ in Velika Dobron (Oekraïne) is de realisering van de geplande projecten in het begin van het jaar gestagneerd door de oorlog in Oost-Oekraïne. De energie om nieuwe activiteiten op te zetten is er niet. Men richt zich nu op de meest noodzakelijke zorgtaken aan de kinderen in het kindertehuis. De inkomsten van het kindertehuis zijn sterk gedaald. De prijzen van levensmiddelen en brandstof zijn fors gestegen. Helaas kwamen er ook minder groepen Hongaarse studenten naar het gastenverblijf bij het kindertehuis, waardoor deze inkomstenbron praktisch droogde.

Stap vooruit:

Het kindertehuis in Oekraïne heeft zeven nieuwe kinderen opgenomen. In 2014 zijn drie meisjes getrouwd. Er is in het kindertehuis meer aandacht gekomen voor de geestelijke en emotionele ontwikkeling van de meisjes. De pastoraal werker organiseerde samen met een orthopedagoog en een psychologe trainingen voor de leidsters en verzorgenden in het huis. Het nieuw gebouwde huis voor meisjes ouder dan 18 jaar is in 2014 gereed gekomen.

Zorg	
Roemenië	28.552
Oekraïne	49.323
Hongarije	647
TOTAAL	78.872

3.

Onze helpers

Hoe wij geholpen zijn, zodat we het werk konden doen

3.1 Inleiding

Dienen en doorgeven' was het thema van 2014 en dat was leidend voor de activiteiten van de Commissie Fondsenwerving en Publiciteit (CFP). In december 2014 werden alle vrijwilligers op de hoogte gebracht van het thema van 2015: 'HOE...verder? SAMEN...verdiepen'.

3.2 Belanghebbenden

Hieronder verstaan we diegenen die in Nederland betrokken zijn bij de uitvoering van het werk van onze stichting. We onderscheiden twee groepen. Het uitgangspunt is op welke wijze Hulp Oost-Europa verantwoording aflegt van uitvoering en beleid en/of informatie verstrekt aan de hieronder genoemde groepen.

Groep die financieel bijdraagt aan het werk van de stichting

Donateurs

Donateurs worden als belanghebbenden geïnformeerd via het blad h-magazine en/of de digitale versie daarvan. Deelnemers aan sponsorprogramma's krijgen specifiek gerichte informatie, die voldoet aan de behoefte van deze sterk op het project betrokken mensen. Daarnaast ontvingen donateurs die een speciaal project ondersteunen een bedankbrief met informatie over de stand van zaken over het door hen gesteunde project. Alle nieuwe donateurs worden telefonisch benaderd en bedankt voor hun gift. Ze krijgen dan ook de mogelijkheid te kiezen op de hoogte te blijven van het werk of niet. Uit de reacties blijkt dat mensen deze manier van communiceren waarderen.

Bedrijven, kerken en scholen

Deze groep belanghebbenden wordt op de hoogte gehouden via gerichte mailings of wordt telefonisch benaderd. In telefonische contacten staat de informatiebehoefte centraal, maar wordt ook geprobeerd de belanghebbenden te bewegen financieel bij te dragen.

Een vrijwilliger van de stichting benaderde diverse bedrijven in Nederland om deze te bewegen het werk van Hulp Oost-Europa te ondersteunen. Hij doet dat met veel enthousiasme en dankzij zijn werk hebben diverse ondernemingen een (extra) bijdrage gegeven.

Diaconieën ontvingen twee keer het magazine en een speciale nieuwsbrief. Met regelmaat wordt contact gelegd met diaconieën om ze blijvend te betrekken bij het werk van de stichting en om afhakende of achterblijvende

diaconieën opnieuw te interesseren. Kerkenraden krijgen een keer per jaar een gebedsbrief.

Scholen krijgen op verzoek informatie aangeboden dat in de meeste gevallen resulteert in een fondsenwervingsactie. Enkele basisscholen voerden actie voor specifieke projecten. Eind 2014 kregen de leerlingen van de Pieter Zandt Scholengemeenschap in Kampen en IJsselmuiden voorlichting, voorafgaand aan een fondsenwervingsactie. Een klas van de Fruytier Scholengemeenschap in Apeldoorn voerde ook actie om geld in te zamelen voor arme mensen die in de wintermaanden extra ondersteuning krijgen. De opbrengst van beide acties was in het verslagjaar 2014 nog niet bekend.

Jongeren

Jongeren vormen een afzonderlijke doelgroep van belanghebbenden. Ze worden bij het werk van de stichting betrokken via de Jongerencommissie. Deze commissie organiseert onder het label 'VakantiePlus' werkvakanties naar projecten in Oost-Europa. Het jongerenblad HoeZo werd digitaal verstuurd naar bijna 2.500 jongeren. Er is een speciale website www.vakantieplus.nl. De website is vooral gericht op het aanbieden van werkvakanties en geeft mogelijkheden voor weblogs en andere manieren van interactieve betrokkenheid.

Werkgroepen

Werkgroepen die direct betrokken zijn bij fondsenwerving of projectuitvoering worden jaarlijks in Barneveld uitgenodigd om hun ervaringen te delen en elkaar te bevragen. In geval van directe betrokkenheid bij de uitvoering van projecten is er regelmatig contact over de voortgang met de daarvoor verantwoordelijke personen binnen de stichting.

Fondsen

De stichting onderhoudt contact met enkele fondsen die specifieke projecten ondersteunen. Er worden afspraken gemaakt over het voortgaande begrotingsproces, de rapportage en de evaluatie met betrekking tot de projecten.

Groep die als vrijwilliger betrokken is bij het werk van de stichting

Vrijwilligers

De stichting is sterk afhankelijk van vrijwilligers. Deze grote groep belanghebbenden wordt ingeschakeld bij activiteiten en werkzaamheden gericht op de uitvoering van projecten en het goed laten functioneren van de

stichting en het kantoor. Vanwege het grote belang is beleid ontwikkeld rond 'werken met vrijwilligers'. Vrijwilligers worden uitgenodigd voor bijeenkomsten van verschillend karakter: de nieuwjaarsbijeenkomst (onderlinge band versterken) en beleidsconferenties (meedenken met beleid). Door middel van extranet (met een wekelijkse interne nieuwsbrief (Inform@il)) wordt het met elkaar meelevend gestimuleerd en geeft het bestuur informatie over bestuurszaken. Ook nieuwsberichten uit het werkgebied worden via Inform@il gedeeld met de vrijwilligers.

Zo'n 80 vrijwilligers zetten zich in voor het werk van stichting Hulp Oost-Europa. Vrijwilligers hebben zitting in het bestuur, in de Raad van Toezicht en in bestuurscommissies. Daarnaast zijn er twee vrijwilligersteams die actief zijn op een specifiek project of land.

De werkgroep Oekraïne is voornamelijk gericht op begeleiding van projecten in Oekraïne. De Polenwerkgroep, coördineert de werkzaamheden in Polen. In deze werkgroep participeren ook werkgroepen uit Oene, Wapenveld en Barendrecht.

In ons depot in Delft zijn medewerkers actief met goederen inzamelen, zodat er voldoende materiaal is om naar Oost-Europa te transporteren. Het gaat hier vaak om tweedehands kleding en waspoeder. Er zijn vrijwilligers actief om de sponsorprojecten in Oekraïne (kindertehuis) en Roemenië (gezinnen en evangelisten) te begeleiden. Veel werk wordt verzet om met de donateurs te corresponderen. Op kantoor zijn wekelijks vrijwilligers actief op financieel en secretariaal gebied. Deze vrijwilligers zorgen ervoor dat de kantoorkosten beperkt blijven.

Onze helpers

3.3 Fondsenwerving

Een zorgvuldige afweging van kosten in relatie tot beoogde inkomsten blijft het uitgangspunt bij fondsenwerving. Spanningsveld is steeds of een activiteit ook in voldoende mate kostendekkend is. Het gaat daarbij niet alleen om de directe inkomsten, maar ook om de zichtbaarheid van de stichting voor de achterban. Hulp Oost-Europa is voor haar inkomsten afhankelijk van giften en bijdragen van particulieren, kerkelijke gemeenten, organisaties, werkgroepen en bedrijven. Het onderhouden en versterken van die band is van belang.

Presentatie op beurzen, etc.

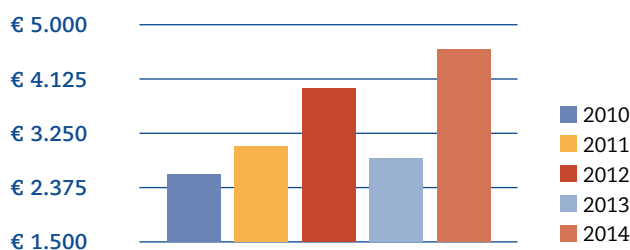
In 2014 was de organisatie ook weer present op de Nederland Zingt dag van de EO in Utrecht en de zendingsdag van de GZB in Driebergen. De commissie Fondsenwerving en Publiciteit heeft besloten voorlopig niet aanwezig te zijn tijdens meerdaagse evenementen, zoals de Wegwijsbeurs. Het blijkt moeilijk om voldoende vrijwilligers te vinden die de stands willen bemensen.

Er is voorlichting gegeven tijdens ouderenkringen en vrouwenverenigingen.

Verkoop kaarten

De heer Versluis uit Veenendaal verkoopt oude Ansichtkaarten van voor 1960. Via ons blad worden lezers opgeroepen kaarten te geven. Daar werd goed gehoor aan gegeven. De opbrengst was in 2014 4.646 euro.

Verkoop oude Ansichtkaarten

Inzet callcenter

In 2014 hebben we opnieuw een callcenter ingezet. Twee groepen donateurs werden benaderd. De eerste groep bestond uit gevers die sinds 2005 geen financiële bijdrage gedaan hadden. Ruim 1.100 mensen werden benaderd. Bijna 20 % besloot (regelmatig) een gift over te maken. De gemiddelde gift per gever is € 41,35 per jaar. De tweede groep werd gevormd door niet actieve donateurs die tussen 2005 en 2011 een of meerdere giften hebben gegeven. Er zijn ruim 1.200 mensen gebeld. Iets meer dan 17 % besloot (regelmatig) een gift over te maken. De gemiddelde gift van deze gevers is € 35,24 per jaar.

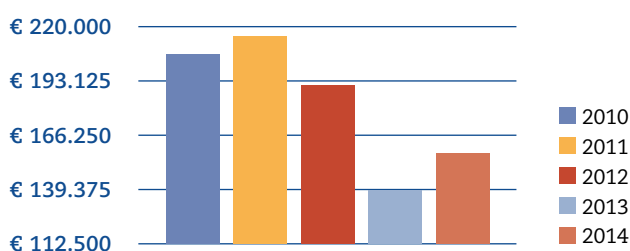
3.4 Voorlichting en Publiciteit

Een van de statutaire doelen van de stichting is het informeren van de achterban in Nederland over de situatie van kerken en bevolking in Oost-Europa. Publicaties van de stichting staan daarom deels ook in het teken van voorlichting.

Nieuwsbrieven en magazines

In 2014 werden in mei en december twee magazines uitgegeven waarin onze begunstigers uitgebreid geïnformeerd werden over ontwikkelingen en achtergronden in Oost-Europa. In het meinummer stond het jaarverslag 2013 centraal. Er verschenen ook 4 nieuwsbrieven, die meer gericht zijn op directe fondsenwerving. Daarnaast stuurden we twee keer een brief met acceptgiro naar onze lezers.

Inkomsten n.a.v. mailings

Advertenties

In de periode maart tot en met september werd de advertentielijst 'maar een hartslag bij ons vandaan' weer ingezet in offline en online advertenties. In de wintermaanden waren de advertenties gericht op de winterhulp in Oost-Europa. We adverteerden in (kerkelijke) weekbladen en op websites van christelijke organisaties.

Foldermateriaal

Op verzoek van enkele kerkelijke gemeenten hebben we folders gemaakt. Deze folders werden tijdens de kerkdienst uitgedeeld. Het materiaal werd op maat gemaakt en aangepast aan het collectiedoel.

Free publicity

In 2014 zijn 21 persberichten aangeboden aan dagbladen en plaatselijke en regionale kerkbladen. Ze waren meestal afgestemd op nieuws uit de nieuwsbrieven maar soms ook geënt op de actualiteit. Vanuit de bestuurscommissies van de stichting worden onderwerpen aangeboden. Er verschenen diverse interviews met contactpersonen uit Oost-Europese landen in de gedrukte media. De Waarheidsvriend publiceerde ook in 2014 bijdragen van stichting Hulp Oost-Europa.

Organisatie

De samenstelling van CFP wijzigde in 2014 met de komst van Elsbet Verduijn, Zeger de Haan en Mark Meuleman. De commissie heeft haar functioneren geëvalueerd en daaruit enkele actiepunten geformuleerd. In het najaar werd het jaarplan en de begroting 2015 zo planmatig mogelijk opgezet.

4

Uw bijdragen

Hoe wij verantwoord omgingen met uw geld

4.1 Korte toelichting

Hieronder wordt u een beeld van de ontvangsten voor en de bestedingen aan de doelstellingen in 2014 geschetst.

4.1.1 Baten

Voor het inzicht in de donaties, giften en schenkingen voor de jaren 2010 tot en met 2014 is het volgende schema opgezet.

Ten opzichte van 2012 zijn in 2014 de algemene giften dus nagenoeg op peil gebleven terwijl de bestemde giften door verschillende oorzaken fors daalden. Minder bestemde giften betekent automatisch in dezelfde mate minder verstrekte steun.

Schema 1 (in € x 1.000)	werkelijk 2014	begroot 2014	werkelijk 2013	werkelijk 2012	werkelijk 2011	werkelijk 2010
Algemene giften	393	391	408	415	431	437
Bestemde giften	710	621	675	769	756	721
Totaal aan giften	1.103	1.012	1.083	1.184	1.187	1.158
Nalatenschappen e.d.	71	35	29	148	122	200
Goederen in natura	59	65	70	83	83	118
Totaal	1.233	1.112	1.182	1.415	1.392	1.476

In 2014 zette de trend van jaarlijkse dalingen bij de algemene giften helaas door; de bestemde giften stegen in 2014 mede door de actie voor de watersnood op de Balkan (bruto-opbrengst € 89.000). Uit het overzicht blijkt dat de nalatenschappen en legaten soms een grote invloed op de jaarlijkse inkomsten en bestedingen hebben. De omvang van de goederen in natura neemt jaarlijks af.

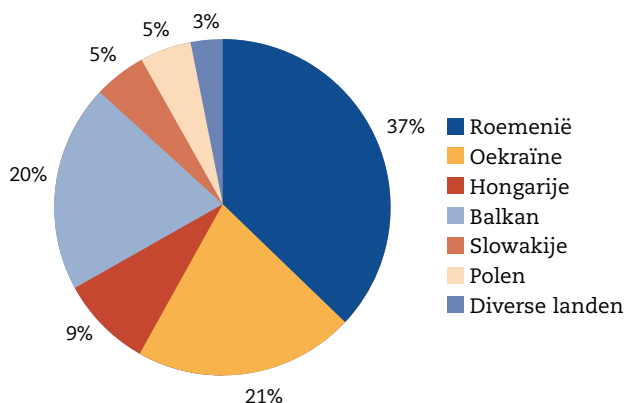
4.1.2 Lasten

Voor het inzicht in de lasten voor de jaren 2010 tot en met 2014 zie het volgende schema.

Schema 2 (in € x 1.000)	werkelijk 2014	begroot 2014	werkelijk 2013	werkelijk 2012	werkelijk 2011	werkelijk 2010
Voorlichting/ bewustmaking	53	74	67	67	75	84
Vorbereiding/coördinatie	67	77	64	69	74	71
Verstrekte steun	810	814	994	1136	1131	1047
Besteed aan doelstelling	931	965	1125	1272	1280	1202
Werving baten	115	134	121	119	122	115
Beheer en administratie	64	69	61	63	64	60
Totaal	1.110	1.169	1.307	1.454	1.466	1.377

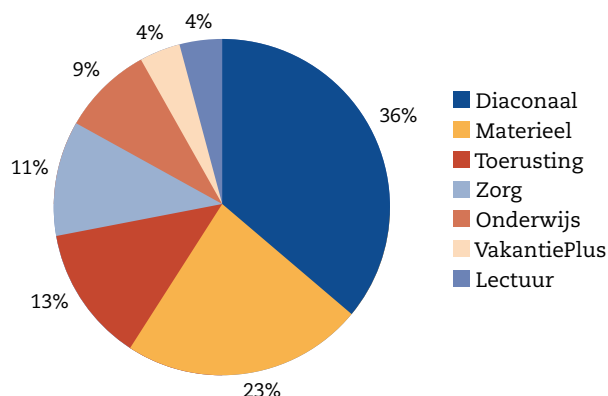
De omvang van de bestedingen aan de doelstelling hangt in sommige jaren sterk af van de nalatenschappen en legaten. De kosten worden goed beheerst.

Bestedingen per regio	
Roemenië	275.251
Oekraïne	153.409
Hongarije	68.877
Balkan	148.505
Slowakije	39.818
Polen	32.820
Diverse landen	25.122
TOTAAL	743.803

De verstrekte steun is sterk gedaald ten opzichte van 2013 door minder gelden uit de algemene middelen (€ 90.000), minder VakantiePlus-reizen (€ 60.000), minder goederen (€ 15.000) en het grotendeels wegvallen van het effect van extra middelen uit het surplus van de reserve verplichtingen hulpverlening (€ 53.000). De steun steeg daarentegen door bestedingen in het kader van de watersnood op de Balkan (€ 71.000).

Bestedingen naar doelstelling	
Diaconaal	267.518
Materieel	168.277
Toerusting	98.689
Zorg	78.873
Onderwijs	67.444
VakantiePlus	32.881
Lectuur	30.121
TOTAAL	743.803

Het positieve resultaat van € 140.600 wordt enerzijds veroorzaakt door de erfenis van minimaal € 70.000 die is toegezegd.

4.2 Overig

Van het CBF mogen de kosten voor eigen fondsenwerving maximaal 25 % van de baten uit de eigen fondsenwerving bedragen. Het bestuur stelt dit percentage op 20. Het percentage bedraagt in 2014: 9,4.

Het bestuur heeft in 2008 besloten dat de kosten voor administratie en beheer niet meer mogen bedragen dan 10 % van de som der baten. In 2014 bedraagt dit percentage 5,1.

In 2014 is van elke ontvangen honderd euro een bedrag van € 74,40 besteed aan de doelstellingen (bestedingen/ totaal baten). Dit bedrag is door een aantal oorzaken veel lager dan in 2013 (€ 93,70): grotendeels wegvallen van de extra besteding in 2013 uit het surplus van voorgaand jaar (€ 53.000); minder beschikbaar uit algemene middelen (€ 90.000) en minder VakantiePlus reizen (€ 60.000).

In de loop van 2011 heeft het bestuur besloten dat soliditeit van banken prevaleert boven een wat hogere rentevergoeding en zijn de middelen meer verspreid.

Wilt u de volledige jaarrekening ontvangen dan kunt u die aanvragen per telefoon: 0342 420 554, of per email: info@hulpoosteuropa.nl. Via de website www.hulpoosteuropa.nl is het document te downloaden.

Bijlage A

Lijst bestuur, vrijwilligers en medewerkers

Per 31 december '14

	Bestuur	Raad van Toezicht	Comité van aanbeveling
dhr. drs. J. Braaksma	vz		
mw. G. Geluk-van de Werken	se		
dhr. A. Heldoorn	x		
dhr. drs. G.C. Westmaas	x		
dhr. M. Holtland	x		
dhr. ing. J.M. Migchels	x		
dhr. ing. G.J. van Norel	x		
dhr. drs. K. Witteveen	pe		
dhr. C. van Groningen		x	
dhr. drs. M. Burggraaf		se	
dhr. prof. dr. C. Gooijer		x	
dhr. dr. ir. J. van de Graaf		vz	
dhr. ds. J.J. Verhaar		x	
mevr. drs. E.J. van Dijk			x
dhr. drs. K. van Meijeren			x
dhr. ds. J.C. den Ouden			x
dhr. dr. C.P. Boele			x
dhr. dr. S.D. Post			x
dhr. drs. L.N. Rottier			x
dhr. drs. P.J. Vergunst			x
dhr. drs. H.J. van Wijnen			x
dhr. ds. D. van der Zwaag			x

	Landen team 1	Landen team 2	Commissie LYT	Commissie Onderwijs	Commissie FW/PUB	Commissie Jongeren
mw. G.G. Agterhuis	x		x			
dhr. ing. F.A. van den Berg	x					
dhr. P. Bunschoten	x					
dhr. A. Heldoorn	vz			vz		
dhr. L. van Kampen	x					
dhr. drs. A. Lichtendonk	x		x	x	x	
dhr. A. Mulder	x					
dhr. B. Pierik	x			x		
dhr. ing. G.W. Stoffer	x				x	
dhr. H. Selles	x					
dhr. T. van Wierferen	x					
dhr. J. Westland	x					
dhr. drs. ing. H. Bakker		x				
dhr. M.J. Huizer		x				
dhr. W. van de Water		x	x			
dhr. J. Westhuis		x				
dhr. drs. G.C. Westmaas		vz				
dhr. M.C. Zetzema		x				
mw. drs. F. van de Beek			x			
dhr. G. van Dijk			x			
dhr. drs. L.J. Vogelaar			vz			
dhr. ds. B. den Butter			x			
dhr. drs. P. Booijs				x		
dhr. G. Cammeraat				x		
dhr. D. Vogelaar				x		
dhr. B.J.H.H. van Daalen					x	
dhr. G. Zetzema					x	
dhr. ing. G.J. van Norel					vz	
mw. E. Verduijn					x	
dhr. M. Meuleman					x	
dhr. E. Rozendaal					x	x
dhr. M. Holtland						vz
mw. E. den Hartog						x
mw. M. van den Brink						x
mw. M.J. Breen						x
dhr. G. van Loenen						x
dhr. H. van Erkelens						x

	Kantoor (+ vrijwilligers)	Werkgroep Logistiek	Vrijwilligers Depot
dhr. B.J.H.H. van Daalen *	x		
dhr. drs. A. Lichtendonk *	x		
mw. M.J. Meijwaard *	x		
dhr. F. van Dam	x		
dhr. H. de Jong	x		
mw. J. Kaslander	x		
dhr. B. van Kempen	x		
dhr. H.J. Kroeze	x		
dhr. G. Molenaar	x		
mw. W. van 't Ooster	x		
mw. E. Veldhuizen	x		
mw. D.W. Vermeulen	x		
mw. J. Westland	x		
dhr. drs. G.C. Westmaas	x		x
dhr. drs. K. Witteveen	x		
dhr. J. Groeneveld		x	x
dhr. D. Post		vz	x
dhr. E. Krachten			x
dhr. P. Paul			x
dhr. J.J. Rodenburg			x
dhr. C. Rodenburg			x
dhr. J.A. van der Sar			x
dhr. J. Schuurman Hess			x
dhr. G. Weerheim			x
Oproepkrachten depot			x
dhr. W. van der Struif			x
mw. H. Berkel			x
dhr. H.B. Post			x

notulist bestuur

mw. H. Lohuis
mw. N. Smits
mw. D.W. Vermeulen

* medewerkers kantoor

Werkgroepen beleidsontwikkeling voor geografische werkgebieden:

Polen: dhr. G.J. Dijkgraaf, dhr. P.A. Verkade, dhr. ing. G.W. Stoffer (vz)
Oekraïne: dhr. ir. S. de Ronde, mw. E. Port, dhr. ing. H. Visser, dhr. ir. H. Boot,
mw. G. Geluk, dhr. J. Westland, dhr. A. Heldoorn (vz a.i.), dhr. B. Pierik

Sponsorprogramma's

Oekraïne: mw. M. den Boer
Roemenië: mw. S. Dina, mw. J. Bloemhof, mw. F. Klooster, mw. N. Schouten,
mw. S. Wagterveld, mw. N. van Laar, dhr. M.J. Huizer

Taken niet in commissieverband:

CFP: dhr. B. Kok
Website: dhr. ir. M. Molenaar.

Ons werkgebied

> Hongarije

Demografische cijfers

Inwoners: 9,9 miljoen
Minimum salaris: 344 euro per maand
Werkloosheid: 7,4 %

Contacten

In Hongarije werkt stichting Hulp Oost-Europa met name samen met plaatselijke Hongaarse hervormde gemeenten, traditioneel de belangrijkste protestantse kerk in Hongarije. Daarnaast werkt de stichting samen met enkele baptistengemeenten. We hebben ook contacten met de Hongaarse Evangelische Broederschap (Methodistenkerk).

Economische en sociale omstandigheden

Het Hongaarse BBP is volgens de cijfers van Eurostat in 2014 ten opzichte van het jaar daarvoor sterk gestegen, zelfs meer dan verwacht. Reden voor veel vreugde is er niet want in december 2014 publiceerde Eurostat nog een rapport waaruit blijkt dat Hongarije met betrekking tot de consumptiecijfers per inwoner tot de vier armste landen van de Europese Unie behoort. Bulgarije, Roemenië en Kroatië doen het nog net iets slechter dan Hongarije. In november 2014 meldde Eurostat dat 33,5 % van de bevolking onder de armoedegrens zit of loopt kans om daaronder terecht te komen. In 2008 lag dat aantal nog op 28,2 %.

> Roemenië

Demografische cijfers

Inwoners: 19,9 miljoen
Minimum salaris: 218 euro per maand
Werkloosheid: 6,5 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de plaatselijke Hongaarse hervormde gemeenten in Roemenië. In het gebied dat vroeger bij Hongarije hoorde, wonen nog steeds veel Hongaren. We onderhouden contacten met de organisatie Christian Endeavour (CE). In het oosten en zuiden van Roemenië werken we samen met de Biserica Evanghelică Romana, de Roemeense Evangelische Kerk.

Economische en sociale omstandigheden

Brussel heeft zich in 2014 kritisch uitgelaten over de ontwikkelingen in de EU-lidstaat Roemenië. Nog steeds zijn er tekortkomingen op het gebied van rechtsstaat, onafhankelijkheid van de rechtspraak en strijd tegen corruptie. De Europese Commissie stelt weliswaar dat er voor-

uitgang is geboekt, maar niet voldoende. Begin 2014 is 63 % van de Roemeense huishoudens aangesloten op het waterleidingnetwerk. Het percentage in de steden is gemiddeld 83 %. Op het platteland is het percentage lager dan 27 %.

> Slowakije

Demografische cijfers

Inwoners: 5,4 miljoen
Minimum salaris: 380 euro per maand
Werkloosheid: 12,4 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de plaatselijke Hongaarse hervormde gemeenten in Slowakije. In het gebied wat vroeger bij Hongarije hoorde, wonen nog steeds veel Hongaren.

> Oekraïne

Demografische cijfers

Inwoners: 43 miljoen
Minimum salaris: 48 euro per maand
Werkloosheid: 8,9 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de plaatselijke Hongaarse hervormde gemeenten in Oekraïne. In het gebied dat vroeger bij Hongarije hoorde, wonen nog steeds veel Hongaren.

Economische en sociale omstandigheden

In 2014 stond Oekraïne enorm in de belangstelling wegens de oorlog in het oosten. Een triest dieptepunt was het neerstorten van vlucht MH17. In het dagelijkse leven stapelen de zorgen zich voor de Oekraïners in financiële zin op. De geldontwaarding voltrekt zich in een hoog tempo. Hoewel de plattelandsbevolking agrarisch is ingesteld en daarmee in zekere mate zelfvoorzienend is, stijgen de prijzen ook voor basale levensmiddelen door de stijgende grondstofprijzen als gevolg van de inflatie. Begin april 2014 bedroeg de gemiddelde prijsstijging ruim 30 %. In korte tijd steeg de benzineprijs, die voor de inwoners in relatie tot hun inkomen toch al relatief hoog te noemen is, van ca. 10 UAH naar 13 UAH per liter.

> Polen

Demografische cijfers

Inwoners: 38,5 miljoen
Minimum salaris: 410 euro
Werkloosheid: 12 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de Poolse Evangelische Kerk.

> **Bosnië**

Demografische cijfers

Inwoners: 3,8 miljoen

Minimum salaris: 164 euro per maand

Werkloosheid: 43,6 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de Baptistengemeente in Sarajevo.

Economische en sociale omstandigheden

In Bosnië zijn in het voorjaar van 2014 vele mensen getroffen door de overstromingen. De Bosnische bevolking ging in oktober naar de stembus. Bosnië heeft nog steeds te maken met torenhoge werkloosheid. Ook heeft men nog altijd te maken met nationalistische tegenstellingen. Bosnië is een van de meest corrupte landen van Europa. Volgens de Wereldbank heeft het Balkanland de hoogste jeugdwerkloosheid ter wereld: bijna 58 %. De Bosnische politiek wordt gekenmerkt door vriendjespolitiek.

> **Servië**

Demografische cijfers

Inwoners: 7,1 miljoen

Minimum salaris: 235 euro per maand

Werkloosheid: 16,8 %

Contacten

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met de plaatselijke Hongaarse hervormde gemeenten in Servië. In het gebied dat vroeger bij Hongarije hoorde, wonen nog steeds veel Hongaren. Daarnaast onderhouden we contacten met een baptistengemeente.

Economische en sociale omstandigheden

Servië kreeg in het voorjaar van 2014 te maken met de zwaarste overstromingen sinds 120 jaar. Enkele mensen overleden. De Europese Unie steunde vorig jaar de plannen van de Servische regering om het economische beleid flink op de schop te nemen en te streven naar een lidmaatschap van de EU.

Gebruikte bronnen

Eurostat

Wereldbank

Europa Nu

Europese Unie

Transparency International

tradingeconomics.com

countryeconomy.com

“Uit het oogpunt van
gelijkheid is er op dit
moment uw overvloed om
wat hun ontbreekt aan
te vullen, opdat ook hun
overvloed er is om wat u
ontbreekt aan te vullen,
opdat er gelijkheid
zal zijn.” (2 Kor. 8: 14)

Stichting **hoe**
Oog en hart
voor de naaste

Stichting Hulp Oost-Europa
verleent geestelijke en
materiële hulp aan kerken
en personen in Oost-Europa
Rekening: NL84 INGB 0000 0088 87,
Barneveld

Secretariaat
Postbus 455
3770 AL Barneveld
Tel. 0342 - 420 554
Fax 0342 - 420 553

Bezoekadres
Wattstraat 2
3771 AG Barneveld
info@hulpoosteuropa.nl
www.hulpoosteuropa.nl

Social media
www.facebook.com/hulpoosteuropa
www.youtube.com/hulpoosteuropa76